

16άρηδες με τσιγάρο, σφηνάκια και τζόγο

Της ΠΕΝΝΥΣ ΜΠΟΥΛΟΥΤΖΑ

Καπνίζουν, πειραματίζονται ακόμη και με το ηλεκτρονικό τσιγάρο, δεν έχουν μέτρο στην κατανάλωση αλκοόλ, έχουν δοκιμάσει κάνναβη ή κάποια άλλη παράνομη ουσία και παίρνουν μέρος στον τζόγο σε τακτική βάση. Λίγο πριν βγει από την εφηβεία, ένα σημαντικό ποσοστό των 16χρονων στην Ελλάδα έχει ήδη βάλει τις βάσεις για εξαρτήσεις που είτε οι ίδιες είτε οι επιπτώσεις τους πιθανότατα θα τους ακολουθούν σε όλη τους τη ζωή.

Τις παλιές αλλά και τις νέες τάσεις σε συνήθειες που «απειλούν» τους εφήβους στη χώρα μας καταγράφει η νέα έρευνα στον μαθητικό πληθυσμό για «τη χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών και άλλες εξαρτητικές συμπεριφορές», του Ερευνητικού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου Ψυχικής Υγιεινής. Η έρευνα, που διενεργήθηκε το διάστημα από τον Φεβρουάριο έως τον Απρίλιο του 2015 σε 3.202 μαθητές της Α΄ Λυκείου από 175 σχολεία της χώρας, περιλαμβάνει κάποια σχετικά ενθαρρυντικά, αλλά και πολλά ανησυχητικά ευ-

ρήματα, χρήσιμα για οποιονδήποτε σχεδιασμό παρεμβάσεων πρόληψης στην Ελλάδα.

Στα ενθαρρυντικά ευρήματα της έρευνας συγκαταλέγεται το ότι συνεχίζεται η πτωτική πορεία του καπνίσματος όπως αυτή καταγράφεται την τελευταία δεκαπενταετία. Ωστόσο, σημαντικό ποσοστό των 16χρονων καπνίζει και πειραματίζεται με νέους τρόπους χρήσης, όπως το ηλεκτρονικό τσιγάρο, ενώ στην πλειονότητά τους έχουν απόλυτα λανθασμένες απόψεις περί καπνίσματος. Έτσι, δύο στους πέντε μαθητές Α΄ Λυκείου (ποσοστό 39,2%) έχουν καπνίσει έστω και μία φορά, ένας στους πέντε (18,9%) έχει καπνίσει πρόσφατα, δηλαδή τον τελευταίο μήνα της έρευνας, κι ένας στους εννέα (11,1%) είναι καθημερινός καπνιστής. Αξίζει να σημειωθεί ότι το ποσοστό των εφήβων που κάπνιζαν καθημερινά το 1999 ήταν υπερδιπλάσιο (23,4%). Η πλειονότητα των 16χρονων (ποσοστό 65,5%) θεωρούν -λανθασμένα- ακίνδυνο το περιστασιακό κάπνισμα. Εντυπωσιακό είναι το ότι ένας στους πέντε 16χρονους

Σημαντικά ποσοστά εφήβων παρουσιάζουν εξαρτήσεις, σύμφωνα με έρευνα του Ερευνητικού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου Ψυχικής Υγιεινής.

Το 11,1% των εφήβων καπνίζει καθημερινά και το 14,6% σιοικνματίζε δις μινιαίως.

(ποσοστό 19,1%) έχει δοκιμάσει ηλεκτρονικό τσιγάρο. Πρόσφατη κατανάλωση αλκοόλ αναφέρεται από το 66,2% των 16χρονων μαθητών, ενώ ένας στους δέκα μαθητές παραδέχεται ότι έκανε υπερβολική κατανάλωση (πέντε ή περισσότερων ποτών στη σειρά) τουλάχιστον τρεις φορές τον τελευταίο μήνα. Υπό την επίρεια αλκοόλ αναφέρει ότι οδήγησε (σκούτερ, μηχανή ή αυτοκίνητο) κατά τη διάρκεια του τελευταίου χρόνου το 9,7% των 16χρονων, ενώ ποσοστό 7,3% λόγω μέθης είχε απρόσεκτη συμπεριφορά κατά τη σεξουαλική επαφή (δεν χρησιμοποίησε προφυλακτικό).

Σταθερό είναι την τελευταία δετία το ποσοστό χρήσης κάνναβης από τους 16χρονους. Το 9,1% αυτών στην έρευνα του 2015 αναφέρει ότι έχει δοκιμάσει κάνναβη και οι μισοί από αυτούς επανέλαβαν τη χρήση της ουσίας τουλάχιστον τρεις φορές. Ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι αυξάνεται διαχρονικά το ποσοστό όσων τη θεωρούν ακίνδυνη (9,1% έναντι 8,3% το 2011 και 5,7% το 2003), καθώς και ότι ένας στους τέσσερις εφήβους θεωρούν ότι εύκολα μπο-

ρούν να την προμηθευτούν.

Η έρευνα του 2015 κατέγραψε και τη σχέση των 16χρονων με το σποϊκημα και το Διαδίκτυο, γεγονός που επιφύλαξε εκπλήξεις: ένας στους επτά 16χρονους μαθητές (ποσοστό 14,6%) έχει παίξει/σποϊκηματίσει κρήματα τουλάχιστον δύο φορές τον μήνα κατά τον τελευταίο χρόνο πριν την έρευνα, ενώ από την αξιολόγηση των απαντήσεων των εφήβων προκύπτει πως ένας στους δώδεκα εφήβους βρίσκεται σε κίνδυνο για παθολογική ενασκόληση με τον τζόγο και σε ένα ποσοστό της τάξεως του 3% μπορούν να θεωρηθούν ήδη παθολογικοί παίκτης.

Αναμενόμενο είναι οι 16χρονοι στην πλειονότητά τους να είναι «κολλημένοι» στο Διαδίκτυο. Περισσότεροι από δύο στους τρεις μαθητές (68,7%) βρίσκονται στο Διαδίκτυο και τις επτά ημέρες της εβδομάδας, ενώ ένα ποσοστό της τάξεως του 24% είναι online επί τουλάχιστον τέσσερις ώρες τις καθημερινές ημέρες: τα αγόρια σε ηλεκτρονικά παιχνίδια και τα κορίτσια στο Facebook και στα άλλα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.